

7 decembrie 1941

Atacarea bazei Pearl Harbor a fost punctul culminant al unui deceniu de relații tot mai proaste între Japonia și Statele Unite în legătură cu statutul Chinei și cu securitatea Asiei de sud-est. Ruptura a început în 1931, când extremiștii din Armata Japoneză, sfidând politica guvernamentală, au invadat și ocupat Manciuria, provincia cea mai de nord a Chinei. Japonia a nesocotit protestele americane, iar în vara anului 1937 a dezlănțuit un atac pe scară largă asupra Chinei cuprinse de neliniște. Deși alarmate de această acțiune, nici Statele Unite și nici vreo altă țară cu interese în Extremul Orient nu au dorit să folosească puterea militară pentru a opri expansiunea japoneză.

În cei trei ani care au urmat, a izbucnit războiul în Europa iar Japonia s-a alăturat Germaniei naziste în cadrul Alianței Axei. Statele Unite au trecut la presiuni atât diplomatice cât și economice în încercarea de a rezolva conflictul chino-japonez. Dar guvernul japonez a văzut în aceste măsuri, în special embargoul asupra petrolului, o amenințare la adresa securității proprii țări. Până în vara lui 1941, ambele țări luaseră asemenea poziții încât nici una nu se mai putea retrage fără o gravă știrbire a prestigiului național. Și deși ambele guverne au continuat să poarte negocieri asupra punctelor divergente, Japonia se hătărăse deja să adopte calea războiului.

Atacul de la Pearl Harbor a fost o parte a unei mari strategii de cucerire în Pacificul de vest. Obiectivul a fost acela de a imobiliza Flota din Pacific astfel încât Statele Unite să nu se poată amesteca în aceste planuri de invazie. Principalul arhitect al atacului a fost amiralul Isoroku Yamamoto, comandantul-șef al Flotei Combinată Japoneze. Deși el personal se opunea unui război cu America, Yamamoto știa că singura speranță de succes a Japoniei într-un asemenea război era aceea de a obține o victorie rapidă și hotărâtoare. Puterea economică și industrială superioară a Americii ar fi putut să încline balanța în favoarea ei într-un conflict prelungit.

La 26 noiembrie, flota japoneză de atac formată din 33 de nave de luptă și auxiliare, între care șase portavioane, a plecat din nordul Japoniei spre Insulele Hawai'i. Ea a urmat un drum care a dus-o mult mai la nord de căile normale de navigație. Până în zorii zilei de 7 decembrie 1941, navele își ocupaseră raioanele respective de lansare situate la 230 de mile marine (425 km) nord de O'ahu. La ora 6 a.m. a decolat primul val de avioane de vânătoare, de bombardament și torpiloare. În noaptea precedentă, la vreo 10 mile marine (18,5 km) depărtare de intrarea în Pearl Harbor, cinci submarine pitice având fiecare la bord câte doi oameni și două torpile fuseseră lansate de pe submarine "mama" de tonaj mai mare. Ele au avut misiunea să intre în Pearl Harbor înainte de lovitură aeriană, să rămână în Pearl Harbor în imersiune până la începerea atacului și apoi să producă pe cât posibil mai multe pagube.

Între timp, la Pearl Harbor, cele 130 de nave ale Flotei S.U.A. din Pacific își vedeau de treabă în liniște. Șapte dintre cele nouă nave de linie ale flotei erau ancorate lângă malul de sud-est al Insulei Ford (Ford Island) într-o formație numită "șirul navelor de linie" (Battleship Row). Avioane ale flotei și ale infanteriei marine erau aliniate pe pistă în bazele aeronavale Ford Island și Kāne'ohe Bay, precum și în baza aeriană 'Ewa a Corpului de Infanterie Marină. Avioanele aparținând Forțelor Aeriene ale Armatei S.U.A. au fost parcate în grupuri pe aerodromurile Hickam, Wheeler

și Bellows ca o măsură de apărare împotriva unor posibili sabotori.

La ora 6.40 a.m., echipajul distrugătorului american *Ward* a descoperit turela unuia dintre submarinele pitice care se îndreptau spre intrarea în Pearl Harbor. USS (United States Ship, adică "nava militară americană") *Ward* a scufundat submarinul cu grenade A.Sm. (antisubmarine) și cu foc de artilerie, după care a raportat prin radio la comandament. Înainte de ora 7 a.m., stația de radiolocație de la Capul Ōpana (Ōpana Point) a detectat un semnal care indica o formație mare de avioane ce se apropiau dinspre nord. Aceste aparate au fost considerate fie ca venind de pe portavionul *Enterprise* fie ca un grup de bombardiere B-17 ce erau așteptate de pe continent, așa că nu s-a luat nici o măsură.

Primul val de avioane japoneze a ajuns deasupra obiectivului său cu puțin timp înainte de ora 7.55 a.m. Conducătorul valului, căpitan-comandor Mitsuo Fuchida, a transmis mesajele codificate "To, To To" și "Tora, Tora, Tora" prin care spunea flotei că atacul a început și că s-a realizat o surprindere desăvârșită.

Pe la 8.06 a.m. a explodat USS *Arizona*, fiind lovită de o bombă perforantă de 800 kilograme care a pătruns prin punte și i-a aprins magazia de muniție prova. În mai puțin de nouă minute, nava s-a scufundat cu 1.177 de oameni din echipaj, adică o pierdere completă. USS *Oklahoma*, lovită de câteva torpile, s-a răsturnat complet, prinzând în interior mai mult de 400 de oameni. *California*, și *West Virginia* s-au scufundat în locurile de staționare, în timp ce *Utah*, transformată în navă-școală, s-a răsturnat cu mai mult de 50 de oameni din echipaj. *Maryland*, *Pennsylvania*, și *Tennessee* au suferit toate avarii importante. *Nevada* a încercat să iasă în mare dar a primit câteva lovituri și a trebuit să fie pusă pe uscat pentru a nu se scufunda și a bloca intrarea în port.

În timp ce atacul asupra bazei Pearl Harbor se intensifica, au fost lovite și alte instalații militare de pe Insula O'ahu. Aerodromurile Hickam, Wheeler și

Bellows, baza aeriană 'Ewa a Corpului de Infanterie Marină, bazele aeronavale Kāne'ohe Bay și Ford Island, ca și Cazarma Schofield au fost avariate în diverse proporții, cu sute de avioane distruse la sol și cu sute de oameni uciși sau răniți.

După aproximativ cinci minute, focul artileriei antiaeriene americane a început să înregistreze succese, deși multe proiectile cu focoare prost reglate au căzut asupra orașului Honolulu și au omorât civili, pe care însă locuitorii i-au considerat victime ale bombelor japoneze. După un interval de acalmie, al doilea val de avioane atacatoare a lovit în jurul orei 9.00 a.m. vizând continuarea distrugerilor în interiorul bazei Pearl Harbor. Al doilea val a distrus navele *Shaw*, *Sotoyomo* și un doc uscat, în timp ce *Nevada*, grav avariata, a trebuit să fie pusă pe uscat. Au mai fost atacate aerodromurile Hickam și Kāne'ohe, ceea ce a dus la pierderi grele de vieți omenești și la reducerea capacității de ripostă din partea americanilor.

Câțiva piloți din Aviația Armatei au reușit să decoleze cu avioane de vânătoare și se pare că au doborât 8 aparate inamice. La ora 9.45 a.m., al doilea val s-a retras spre nord și cu aceasta atacul a luat sfârșit. Japonezii au pierdut în total 29 de avioane și cinci submarine pitice, dintre care unul a fost capturat când s-a pus pe uscat în dreptul aerodromului Bellows.

Atacul a fost un succes mare, dar nu total. Deși Flota S.U.A. din Pacific a fost distrusă, portavioanele ei (care în momentul atacului nu se aflau în port) erau încă în stare de plutire iar baza Pearl Harbor se prezenta surprinzător de bine. Șantierul naval, depozitele de combustibil și baza de submarine suferiseră doar avarii ușoare. Dar mai important, poporul american, care anterior fusese divizat în problema intrării S.U.A. în cel de-al doilea război mondial, și-a strâns rândurile într-o dăruire deplină pentru cauza victoriei împotriva Japoniei și a partenerilor ei din Axă.

Nu se percepe nici o taxă de intrare. Donațiile dumneavoastră acoperă cheltuielile de vizitare.

USS *Arizona* este locul final de odihnă pentru mulți dintre cei 1.177 membri ai echipajului care și-au pierdut viața la 7 decembrie 1941. Lungă de 56 metri, structura Memorialului se întinde perpendicular peste partea centrală a navei scufundate și se compune din trei secțiuni principale: intrarea; sala de adunare, care este un spațiu liber central destinat pentru ceremonii și comemorări; și sanctuarul, unde numele celor uciși pe *Arizona* sunt gravate pe peretele de marmură.

Memorialul navei americane Arizona s-a născut din dorința exprimată pe timpul războiului de a ridica un fel de construcție comemorativă la Pearl Harbor în onoarea celor care au murit în cursul atacului. Sugestii pentru un asemenea monument au început să se facă din 1943, dar primele măsuri reale pentru materializarea lui s-au luat abia în 1949, când Teritoriul Hawai'i a înființat Comisia pentru Memoriale de Război din Pacific.

O primă recunoaștere a acestui fapt datează din 1950, când amiralul Arthur Radford, comandantul-șef al Pacificului (CINCPAC), a ordonat înălțarea unui catarg peste nava de linie scufundată. La cea de a noua aniversare a atacului, o placă de comemorare a fost pusă la baza catargului.

Președintele Dwight D. Eisenhower, care a ajutat la obținerea victoriei aliaților în Europa pe timpul celui de-al doilea război mondial, a aprobat construcția Memorialului în 1958. Înfăptuirea acestuia a fost posibilă datorită fondurilor publice alocate de către Congres, precum și prin

contribuția unor donatori particulari. Memorialul a fost inaugurat în 1962 cu prilejul Zilei Eroilor (Memorial Day).

Potrivit arhitectului său, Alfred Preis, concepția Memorialului, "... a cărui structură este joasă la centru dar se ridică hotărât și cu putere la capete, exprimă înfrângerea inițială și victoria finală ... Efectul de ansamblu este unul de seninătate. Elementele de accentuare a tristeții au fost omise pentru a-i permite fiecăruia să-și analizeze propria sa trăire personală ..., simțămintele sale cele mai profunde."

Contrar unei credințe foarte răspândite, USS *Arizona* nu mai este o navă în serviciu. Ca un omagiu special adus navei și echipajului ei dispărut, pavilionul Statelor Unite fâlăie la noul catarg ce stă alături de cel rupt al navei de linie scufundate. Memorialul Navei Americane "Arizona" a ajuns să-i comemoreze pe toți militarii căzuți pe timpul atacului asupra Insulei O'ahu din Hawai'i.

Centrul de Vizite

Centrul de Vizite și USS *Arizona* se află în incinta Bazei Navale Pearl Harbor, iar printr-o înțelegere cu U.S. Navy (Marina Militară a S.U.A.), Serviciul Parcului Național are permisiunea să administreze și să întrețină aceste unități. Centrul de Vizite este prima oprire pe care trebuie s-o facă oricine intenționează să viziteze Memorialul. El se află pe faleza orientată spre Pearl Harbor și se ajunge la el direct din Drumul Național (State Highway) 99 sau Șoseaua Kamehameha (Kamehameha Highway) după un drum de aproximativ 45 de minute de mers cu mașina spre vest de Waikīkī. Centrul de Vizite a fost terminat în 1980, folosindu-se o combinație de fonduri guvernamentale și contribuții particulare strânse de Secția 46 a Asociației Flotei de Rezervă. Se asigură parcare gratuită pentru aproximativ 150 de autoturisme.

Programul cu publicul, pentru care vizitatorii primesc bilete gratuite de la Centrul de Vizite, constă dintr-o scurtă expunere făcută de către un ghid (numit *ranger*) de la Serviciul Parcului Național, urmată de un film documentar de 25 minute despre atacul de la Pearl Harbor. Imediat după film, ghidul îi conduce pe vizitatori la debarcader, unde ei se ambarcă pe o șalupă-navetă a Marinei Militare care îi duce la Memorial. Toți vizitatorii debarcă pe Memorial, de unde se întorc cu aceeași șalupă-navetă.

Vizitatorii sunt liberi să colinde muzeul și să se uite prin cărțile din magazinul ținut de Asociația Muzeului Memorial

Pierderile suferite la 7 decembrie 1941 *

	Statele Unite	Japonia
Morti		
Marina Militară	1998	64
Corpul de Infanterie Marină	109	
Armata (inclusiv Aviația Armatei)	233	
Civili	48	
Răniți		
Marina Militară	710	nu se cunosc
Corpul de Infanterie Marină	69	
Armata (inclusiv Aviația Armatei)	364	
Civili	35	
Nave de luptă și auxiliare militare		
Scufundate sau puse pe uscat **)	12	5
Avariate **)	9	
Aparate de zbor		
Distruse	164	29
Avariate	159	74

*) Cifrele pot suferi modificări ulterioare.

**) Toate navele americane, cu excepția lui *Arizona*, *Utah* și *Oklahoma*, au fost ranfluate iar ulterior au participat la acțiuni de luptă.

Arizona. În cadrul Centrului se mai găsesc un mic bufet expres, o curte centrală, toalete publice și spații administrative. Pictura în ulei de 4,9 x 15,2 metri a navei *Arizona* aflată în spatele biroului de informații a fost executată de John Charles Roach. Pe pajiștea din spatele Centrului de Vizite se află Expoziția Comemorativă, care conține liste cu numele tuturor celor care au murit pe O'ahu la 7 decembrie 1941 (mai puțin cei care și-au pierdut viața pe USS *Arizona*); de aici se deschide o privesc excelentă asupra Insulei Ford și asupra "Șirului navelor de linie" (Battleship Row). De-a lungul malului, sunt șapte puncte de expunere stradală care prezintă detalii istorice și geografice asupra atacului de la Pearl Harbor.

Transportul la Memorial

Pentru cei care nu mașină, există câteva alternative de mers cu autobuzul: autobuzele de transport public din Honolulu opresc cu regularitate la Centrul de Vizite și pot fi luate de la Waikīkī. Liniile cele mai directe sunt autobuzele cu numărul 20 sau 47. O companie comercială de transport cu autobuzul asigură călătorii dus și întors de la Waikīkī până la Centrul de Vizite, iar diverși operatori de autobuze de turism comercial includ Memorialul Arizona pe traseele lor de vizite. Pentru informații sunați la 422-0561.

Informații Generale

Centrul de Vizite este deschis zilnic de la 7.30 a.m. până la 5 p.m. Ultimul program începe la 3 p.m. Centrul de Vizite și Memorialul sunt închise de Ziua Recunoștinței (Thanksgiving), de Crăciun și Anul Nou.

Nu se fac rezervări; toate vizitele sunt gratuite și se organizează pe principiul "primul venit, primul servit."

Fumatul, mâncatul și băutul nu sunt permise în cele două săli ale centrului, pe șalupă sau în corpul Memorialului. Întregul Complex al Centrului de Vizite este un mediu în care nu se fumează.

Obiectele de valoare, cum sunt aparatele foto și poșetele, trebuie supravegheate cu atenție sau bine asigurate.

Pentru informații suplimentare, telefonați la numărul (808) 422-0561 sau (808) 422-2771, sau scrieți pe adresa: The Superintendent, USS Arizona Memorial, 1 Arizona Memorial Place, Honolulu, Hawai'i 96818-3145.